

Viggen på Uråsa

Av SAMUEL PALMBLAD

Under fyra dagar i april 1977 grupperade fem AJ 37 Viggen från F 7 Sätenäs på Uråsbasen söder om Växjö. Detta var med största sannolikhet första gången som ett större Viggenförband gästade basen och händelsen uppmärksammades även av lokalpressen. Sammanlagt sju piloter och 35 ur markpersonalen hade omgrupperat från Sätenäs. Övningarna förledes främst över Östersjön och Drakenplan från F 12 i Kalmar och F 17 i Ronneby agerade fiende. Ställföreträdande divisionschef, kapten Kent Johansson, samt piloten Arne Lindholm lät sig intervjuas på plats av pressen. De berättade om Viggensystemets nymodigheter och skillnaden mot tidigare flygplanstyper. En journalist frågade om eventuella oroskänslor då flera Viggen havererat på grund av vingbrott.

De foton som återfunnits från övningen har samtliga visat omålade flygplan men sommaren efterföljande år, 1978, baseras åter attackviggarna från Sätenäs på Ur-

Ovan: Maj 1978, en kamouflagemålad attackviggen från Gustav Röd taxar utmed väg 30, under övningen avstängd för civil trafik, där ett stort antal flyguppställningsplatser var lokaliserade.

Ovan till höger: Den numera välkände flygaren Stellan Andersson låter sig i april 1977 fotograferas framför sitt Viggenplan som han just landat på Uråsa flygbas.

åsa, denna gång med det klassiska kamouflagemönstret. Under två veckor i slutet av maj och en bit in i juni genomfördes en basbataljonsövning under ledning av flottiljchefen vid F 17, överste Eric Spångberg. Likt basens tilltänkta krigsuppgift, att utgöra O-bas för attack- och spaningsflyg, nyttjade divisionerna Gustav Röd från F 7 och Martin Röd från F 13 basen under övningen. Jakttrakar från F 17 grupperade periodvis även på fältet.

Vid ett scenario anfölls mål utanför Gotska Sandön av attackviggarna från F 7 varefter de mellanlandade på Eskilstunabasen innan de återgick till Uråsa. Omedelbart inleddes planeringsarbetet för nya attackinsatser, denna gång skulle "fientliga" överskeppningsföretag i Hanöbukten bekämpas. En journalist fick följa med till en avsides belägen barack i skogen. Här inne satt Viggenpiloterna samlade kring kartor och underrättelsematerial i sina isolerdräkter och förberede anfallet.

Utmed väg 30 (i dag riksväg 27) som sträcker sig genom basområdet låg ett

stort antal flyguppställningsplatser och av denna anledning stängdes vägen av för civil trafik. Därmed kunde spridning av flygförband och fältmässig klargöring övas. En kvinnlig lokaljournalist skrev en liten insiktsfull betraktelse:

Det verkar så enkelt och rationellt, det där med vårt flygvapen. På en minut efter larm har vi jaktflyget i luften. Unga, välutbildade piloter i enormt avancerade flygplan. Snabbt och effektivt. Men flyget består inte bara av att man flyger i luften. För att hålla den höga beredskapen, som är nödvändig i ofredstider, vill det också till en väl samtrimmad markorganisation.

För den vetgirige Viggentusiasterna bör det nämnas att under maj 1978 verkade även spaningsviggen tillhörande F 21 på Uråsa.

Samuel Palmblad Förste antikvarie vid Smålands museum i Växjö. Har ett intresse i att uppmärksamma Flygvapnets verksamhet i Småland. Krigsplaceringen var dock vid 72. basbataljonen Råda/Sätenäs i Västergötland.

Nedan: Under den stora basbataljonsövningen 1978 grupperade J 35 Draken från F 17 periodvis på Uråsa. De stod då uppställda i det främre klargöringsområdet (FRAMOM) vid norra banändan för att snabbt komma upp i luften efter startorder. Löjtnant Ronny Larsen samspråkar med major Torgny Holmberg inför ett uppdrag. Nedan till höger: Landning på Uråsa i april 1977. Fem attackviggarna från F 7 baserade under fyra dagar på Uråsa.

